

Akta X

The X-Files

**Paranormální a nevysvětlitelné fenomény v legendárním seriálu!
Agenti FBI Mulder a Scullyová jsou odhodláni přijít všem záhadám na kloub,
ačkoli...**

Pravda je tam někde venku!

Název: The X-Files/ Akta X

USA, 1993–2002, Fox

Žánr: mysteriózní

Řada: 1.

Počet epizod: 23

Tvůrce: Chris Carter

Hrají - dabing: David Duchovny / Fox Mulder (Ladislav Cigánek), Gillian Andersonová / Dana Scullyová (Jana Musilová), Mitch Pileggi / Walter Skinner (Zdeněk Dvořák, Aleš Jarý, Václav Knop), William B. Davis / Kuřák (Jiří Brož, Petr

Oliva) a další.

O seriálu:

Kdo by neznal agenty Muldera a Scullyovou? Akta X, to byl ve své době přelomový seriál, který se trefil do atmosféry nedůvěry vůči vládě a armádě v polovině 90. let a stal se fenoménem po celém světě. Využil témata, která lidi vždy fascinovala – mýty a legendy, nevysvětlitelné jevy, záhady a spekulace o mimozemském životě. Agenti vyšetřují odložené a nevyřešené případy, uložené v archivech FBI pod názvem Akta X.

Mulder věří v existenci mimozemšťanů a paranormální jevy, Scullyová představuje hlas rozumu a snaží se vše vysvětlovat vědeckými analýzami. Společně se zaplétají do čím dál nebezpečnějších případů a nejednou jim jde o život. Hlavně když popudí vlivné lidi na vyšších místech, kteří se snaží utajit nepříjemnou pravdu o mimozemské invazi. Jedním z nich je tajemný Kuřák (William B. Davis), hlavní „záporák“ seriálu. Tedy alespoň hlavní viditelný ... Vládní konspirace má totiž setsakramentsky dlouhé prstíky. Zdá se, že jsou všichni jen pěšáky v monstrózním konfliktu. Agentům pomáhá jejich nadřízený Walter Skinner (Mitch Pileggi) a Osamělí střelci, trojice hackerů zveřejňujících informace o konspiračních teoriích.

Většinu epizod tvoří samostatné případy. Objeví se konkrétní záhada, jakou je například Eugene Tooms, jenž touží po lidských játrech, vlkodlaci, tajemná sekta, pyrokineze nebo zelené světlušky, které balí oběti do kokonů. A agenti se pokoušejí vysvětlit nevysvětlitelné. Mulder přichází s odvážnými teoriemi, Scullyová jde na problém racionálně. Často se dočkáme otevřeného konce. Celým seriálem se vine příběh únosu Mulderovy sestry Samantha a jako bumerang se vracejí motivy vládní konspirace, černého oleje a hrozící mimozemské kolonizace.

Akta X se pravidelně umisťují na vysokých příčkách žebříčků nejlepších seriálů všech dob a inspirovaly mnoho následovníků (Alias, Ztraceni, Hranice nemožného, Torchwood, Sběratelé kostí). K úspěchu rozhodně přispěla i „chemie“ mezi hlavními postavami. Vztah Muldera a Scullyové je sice platonický, ale sexuální napětí mezi nimi je po celou dobu patrné.

Zajímavosti:

Mezi pátou a šestou sérií se Akta X dočkala úspěšného celovečerního filmu a šest let po ukončení dalšího snímku Chci uvěřit (2008).

Akta X byla nejdéle běžícím americkým sci-fi seriálem. Pak je předběhla Hvězdná

brána, následně Smallville.

Seriál získal 114 různých nominací a 61 cen vyhrál, z toho 16 cen Emmy.

Mrazivou hudbu složil Mark Snow.

Dokonce vznikl spin-off Osamělí střelci, ale nebyl příliš úspěšný.

Třetí série byla nejsledovanější, na její první epizodu se dívalo 19 900 000 amerických domácností.

Velice často se v seriálu objevuje číslo 1013. Je to jméno produkční společnosti Chrise Cartera Ten Thirteen a také datum jeho narození (13. 10. 1956). Ve stejný den má narozeniny i Fox Mulder.

Akta X se natáčela až do konce páté série v kanadském Vancouveru, potom se produkce přesunula do Los Angeles, protože David Duchovny chtěl být s rodinou a měl plné zuby věčného deště.

Ve znělce poslední série se objevil záběr na seznam kontaktů FBI, svědků a přispěvatelů, což byly přezdívky lidí na oficiálním diskusním fóru seriálu nebo anagramy jmen postav. V každé epizodě se seznam obměňoval.

William B. Davis, který hraje Kuřáka, ve skutečnosti dávno přestal kouřit. Všechny jeho cigarety v seriálu jsou bylinkové.

Když byla Gillian Andersonová na začátku druhé série těhotná, studio ji chtělo přeobsadit. Chris Carter byl ale proti, a tak do scénáře připsal její únos.

Akta X se dostala také do seriálu Simpsonovi, konkrétně do epizody Akta S (The Springfield Files) v osmé sérii. Cestou z hospody objeví Homer v lese mimozemšťana, ale nikdo mu nevěří. Do Springfieldu přijedou vyšetřovat Mulder a Scullyová.

Na konci úvodních titulků se objevuje věta: „Pravda je tam někde venku“ (The Truth Is Out There). V devatenácti dílech tam ale byl jiný nápis.

Velšská skupina Catatonia nahrála písničku Mulder and Scully, inspirovanou seriálem.

Gillian Andersonová napsala a režírovala jednu epizodu Akt X, David Duchovny režíroval hned tři a podílel se na scénářích osmi.

Gillian Andersonová měří jen 157 centimetrů a kvůli velkému výškovému rozdílu musela stát často na bedýnce, aby si mohli s Mulderem hledět do očí.

Postavy a obsazení:

Fox Mulder

Agenta Foxe žene velká touha – vyřešit zmizení sestry Samantha. Je přesvědčený, že když mu bylo dvanáct, unesli ji mimozemšťané. Mulder vystudoval psychologii v Oxfordu a potom akademii FBI, kde se zaměřil na sestavování profilů zločinců. Rozhodl se pustit do vyšetřování neuzavřených případů, známých jako Akta X. Má cynický smysl pro humor a plane nepřekonatelným nadšením pro nadpřirozené a nevysvětlitelné jevy. Pevně věří v existenci mimozemského života. I v to, že se vláda snaží informace o něm utajit. Odhalení této pravdy zasvětil celý život. Do vyšetřování se mu často pletou osobní pocity, hlavně pokud někdo ohrozí jeho blízké či agentku Scullyovou.

David Duchovny

Americký herec, režisér a spisovatel se narodil 7. srpna 1960 v New Yorku. Jeho židovští prarodiče z otcovy strany pocházeli z Ruska a matka imigrovala ze Skotska. David získal bakalářský titul na univerzitě v Princetonu a na Yale se stal magistrem anglické literatury. Začal pracovat na doktorátu na téma Magie a technologie v současné poezii a próze. Nikdy jej však nedokončil. Před kamerou se poprvé ocitl v reklamě na pivo Löwenbräu v roce 1987. V kultovním seriálu Twin Peaks si zahrál transvestitu a několikrát se objevil v mírně lechtivých Denících červených střevíčků. V roce 1993 získal roli agenta Muldera, která mu přinesla Zlatý glóbus, nesmírnou popularitu a pověst sexuálního symbolu. Chtěl se ale věnovat i jiným projektům, proto se příliš neobjevoval v osmé a deváté sérii. Natočil filmy Vrať se mi, Evoluce a Hollywood, Hollywood nebo Spálené vzpomínky. Zahrál si v Sexu ve městě a v roce 2005 debutoval jako režisér a scenárista celovečerního filmu House of D. V současnosti hraje ústřední roli spisovatele Hanka Moodyho v úspěšném seriálu Californication americké kabelové televize Showtime, za kterou v roce 2007 získal Zlatý glóbus. Sám také několik epizod režíroval. David byl ženatý s herečkou Téou Leoni. Mají dceru Madelaine West a syna Kyda Millera. Důvodem rozvodu byla údajně Davidova nezvladatelná závislost na sexu.

Dana Scullyová

Pochází z katolické rodiny, díky otcovu povolání vyrostla na vojenských základnách a k paranormálním jevům se staví skepticky. Mnohem více věří vědě a zdravému rozumu. FBI ji rekrutovala, když studovala medicínu. Lékařské schopnosti uplatňuje i při vyšetřování případů, sama provádí pitvy a analýzy. Původně byla přidělena k Aktům X, aby na Muldera dohlížela a držela ho při zemi tvrdými fakty. Jeho odhodlání a talent ji ale přiměly, aby mu dala šanci, a stali se opravdovými partnery. Začali vyšetřovat nevysvětlitelné a tajemné případy po celé Americe, čelit nebezpečím a konspiracím na nejvyšších místech. Spolehnout se můžou jen sami na sebe a je zjevné, že jejich vztah je mnohem hlubší, než by se na první pohled mohlo

zdát. Čím více se Scullyová setkává se záhadami, tím více musí ustupovat ze svých přísně vědeckých vysvětlení a uznávat, že na nadpřirozenu něco bude.

Gillian Andersonová

Gillian se narodila 9. srpna 1968 v Chicagu, ale do jedenácti vyrůstala ve Velké Británii. Po návratu do Michiganu byla divoká a provokovala okolí nekonvenčním zjevem. Barvila si vlasy na zeleno, měla piercing v nose a chodila s punkovým zpěvákem. V divadelním souboru ale našla jiný ventil. Nakonec vystudovala divadelní školu. Ve dvaceti se přestěhovala do New Yorku a potom do Los Angeles. Když jí bylo čtyřicet, zúčastnila se castingu na agentku Scullyovou. Předstírala, že je o tři roky starší, nepadly jí šaty, a navíc chtělo studio někoho vyššího, s větším sex appeal a zkušenostmi v televizi. Přes všechny handicapy roli získala a agentka Scullyová se stala jednou z nejvýraznějších ženských postav v televizní historii. Získala za ni Emmy, Zlatý glóbus a dvakrát Cenu herecké asociace. Při natáčení potkala asistenta režie Clyda Klotze, kterého si vzala a měli dceru Piper Maru. V roce 1997 se rozvedli. V roce 2004 se vdala za dokumentaristu Juliana Ozzanneho, ale manželství vydrželo jen 16 měsíců. V roce 2006 se jí narodil syn Oskar a v roce 2008 Felix, které má se současným partnerem Markem Griffithsem. Po skončení Akt X neměla nouzi o kvalitní role, objevila se v seriálu Ponurý dům, filmech Tristram Shandy, Poslední skotský král, Pravidla násilí nebo No Pressure. Také hrála v několika představeních v Londýně, kde od roku 2002 žije. Letos byla nominována na britskou cenu BAFTA za vedlejší roli v seriálu Any Human Heart. Gillian je přírodní blondýna.